

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre .... 4 forint.
Félévre .... 2 forint.
Negyed évre .... 1 forint.

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztav ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és a pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE
a lap hátsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstári bélyegilleték külön 30 kr.

NYILTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

MEGJELEN: MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztők:
HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV.
Kiadó tulajdonos:
AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

EGYES SZÁM ÁRA 8 KRAJCÁR.

KÖZSÉGI HÁZTARTÁSUNK.

Eddigi közleményeink nyomán megkezdhetjük következtetéseink ismertetését.

Aki figyelemmel kísérte közleményeinket, az, kevés magyarázat után, azonnal észreveszi, hogy realis alapokon nyugvó számítás mellett az 1885-ik évre is csak $\frac{3}{4}$ krral volt magasabb a községi pótdó kirovási kulcsa, mint 1877-ben, vagyis 8 évvel ezelőtt. Pedig hát ezen idő óta nagyot fordult a világ kereke. A község szükséglete még nemcsak, hogy nem fogyott, hanem, mint alább látni fogjuk, lényegesen szaporodott, s ezzel szemben a kirovási alap még nemhogy szaporodott volna, hanem fogyott.

Lássuk csak.

A kirovási alap tekintetéből a jó éveket ezuttal mellőzzük, csak a két legroszabbra, az 1877. és az 1885-ik évre reflektálunk.

1877-ben fedezeti alapul szolgált 27718 forint 16 kr. állami adó, 1885-ben már csak 25417 frt 42 kr., vagyis 2300 frt 74 krral kevesebb, a mi mindenesetre az 1885. év melegejére javulást jelent, mert önkényt következik belőle, hogy ha 1885-ben is nem 25417 frt 42 kr., hanem 27718 frt 16 kr. lett volna, a fedezeti alap ugy ehhez viszonyítva, a kirovási kulcs is nem $86\frac{1}{2}$ kr., hanem jóval kevesebb, legfőlebb 75 kr. lett volna, s így csupán e tétel, az 1885. évi költségvetés előnyére az állami adó minden egyes forintja után $11\frac{1}{2}$ kr. javulást jelent.

De vegyük a dolgot más szempontból, mert hiszen a fedezeti alapul szolgáló állami adó mennyisége, dacára annak, hogy a községi háztartásra, nemcsak lényeges, de döntő tényező nem tőlünk függ. És nem is azért említettük föl, hogy ebből az 1885-ik év költségvetésének javára tőkét üssünk, — hanem hát csak odavetettük azért, hogy t. lapársunk a »Kecs'kemét« itteni tudósítója tudomást merithessen magának belőle, hogy hát bizony a fából csak nem lesz vaskarika, s hogy neki szóljunk: a ki viszonyok ismerete nélkül, csak így neki ront valaminek, a nélkül, hogy fáradságot venne magának az ügy tanulmányozására, hát megeshetik rajta, hogy »bakot« ló.

Kezdjük a személyi kiadásokon.

Az 1877-ik évben a községi személyzet fizetése és váltása 5159 frt 19 krral, míg 1885-ben már 5984 frt 91 krral szerepel, tehát 1885-re a kiadás több 825 frt 72 krral, a mi adóforintonként $3\frac{1}{4}$ kr. emelkedést jelent.

Az egyházi személyzet fizetése és váltására 1877-ben 1021 forint, 1885-ben már 1421 frt., tehát 400 frttal több volt szükséges, a mi ismét minden adó forint után $1\frac{3}{4}$ krral növelte a községi adót.

Az iskolai személyzet fizetésére kiadtunk az 1877-ik évben 2772 frtot, az 1885-ik évben már 4452 frt 67 krt, vagyis 1680 frt. 33 krral többet, a mi nem többel, csak szerény $6\frac{2}{4}$ krral szaporította minden adóforint után a terhet.

Mindezen eddig konstataált adóemelke-

dések összesen $11\frac{3}{4}$ kr. községi adóemelkedést mutatnak.

És ez oly körülmény, a melyen segíteni hatalmunkban nem áll, mert hát ingyen, no meg jó szó és köszönet helyett szitok, pizok, megkáromlásért, becsületének sárbataposásáért, ma már senki sem szolgál, ma már a községi hivatal is hivatal, s a községi tanácsterem nem arra való, hogy ott a község hivatalnokai, — mint hajdanta — a község vagyonából dözöljenek s az eszem-iszom kedvéért üljenek a zöld asztal mellé, hanem hát dolgozniok is kell, még pedig legtöbbször a saját egyéni dolgaik elmellőzésével. A ki pedig dolgozik, annak a dolgát meg is kell fizetni. Még így is szép dolog, hogy tisztességes polgár emberek vállalkoznak községi hivatalokra, pedig a mostani esküdt 100 frt. fizetése, nagy javulás az 1877-ik évi esküdt 50 frt. és az 1871. vié esküdt 12 frt. évi fizetéséhez képest.

Gyermekeinket sem hagyhatjuk, mint a pusztai barmokat felnőni, s ha egyebet nem tehetünk, hát legalább meg kell anynyit tennünk, hogy az írást és olvasást megtanulják és hogy számolni is tudjanak valamicskét, nehogy ha 10-en fölül kellene olvasniok, hát csizmaikat is kénytelenek legyenek lehuzni lábaikról. Tanítóinkra tehát szükség van, de szükség van az iskolai épületekre is, sőt ha vagyoni viszonyaink engednék, nemcsak népiskolát, de polgári iskolát is kellene fentartanunk. — És aztán mindez pénzbe kerül, még pedig nem kevésbe.

No, de nem célunk az iskolaügygyel ezuttal tüzetesebben foglalkozni, tárgyunk a községi háztartás, foglalkozunk tehát azzal, habár néha-néha egy kevés kitérést kellend is majd tennünk.

A személyi járandóságoknál fentebb kimutatott $11\frac{3}{4}$ krajcár községi adóemelkedés, még nem utolsó szavunk, mert hátra van még az éjjeli örök és az előfogatosok fizetése is, a melyek körül hasonló emelkedést tapasztalunk.

Igy például, mint ezt mindnyájan igen jól tudjuk, — az 1877-ik évre az éjjeli örök fizetése 439 frt 90 kr., az előfogatosoké 1470 frt, az 1885-ik évben pedig már az éjjeli öröké 800 frt, az előfogatosoké 1792 frt., mely két összeg együttvéve, szintén jelentékeny és pedig 682 frt 10 kr. emelkedést mutat, ami minden adóforint után körülbelül $2\frac{3}{4}$ kr. községi adószaporulatot jelent.

Ennyit a személyi kiadások tekintetében a hasonlatul felvett két év között mutatkozó külömbözettről, s térjünk át a dologi kiadások összehasonlítására.

E tekintetben azonban meg kell jegyeznünk, hogy részletes összehasonlítást csak az állandó jellegű tételeknél teszünk, mert a csak átfutó, ideiglenes jellegű és épen ezért nem állandó természetű, tehát nem rendszeresen előforduló tételek biztos támpontul el sem fogadhatók, épen azért, mert ezek azok, a melyek magukat a költségvetéseket is bizonytalanokká teszik, s elő-

idéznek a községi háztartás rendezetlenségét, s szűlnek tekintélyes és állandó, következetesen növekedő jövedelmű vagyonnal bíró községekben — a minők mi is voltunk — oly bajokat, a melyeket a legjobb akarattal sem lehet elhárítani s következményeitől az adózó polgárokat megóvni.

HASZNOS TUDNIVALÓ. *)

Igazi őszi napokat élünk. — Volt már fagyunk, mely megdermeszté a természetet. — A fák megfosztvák ékességeiktől; a mezők virágaiktól, szóval a növény világ téli álomban szendereg. — A jövő aratás reményei, a gabnavetések, várják a melegítő párnát, a havat. Mutatóul ugyan kaptunk már e hó 18-án egy kicsit, de e téli vendég mégis csak kissé korán érkezett a mi vidékünkre, s így kellő fogadtatásra nem találván, csakhamar elillant.

A kályhák visszanyerték ismét régi szerepöket; a banyákat ugy körül fogják ez idén is, s őrzik a házbeliek: egyaránt apraja nagyja, mintha attól tartanának, hogy ellopja valaki e kedves téli butort.

Nos! hát ha hideg van, mi se távozzunk el a meleg kemencétől, hanem diskuráljunk azon jó, vagy rossz hatásról, melyet a befűtött kemence egészségünkre gyakorolhat.

A tulság semmiben sem jó. S így a mily jó s hasznos a kellő hőmérséklet a szobában, ép oly káros a tulságos meleg.

Ha belépünk egyik másik polgártársunk házába, azt gondolja az ember, hogy valami főző-kemencébe jutott, a házbeliek szinte bágyadtak a tulságos melegben, a belépőt pedig majdnem vértódulás lepi meg, s azon van, hogy mielőbb a friss levegőre juthasson,

A hideg szoba kétségkívül kellemetlen, de a gőzfürdők hőfokáig fűtött szoba megürhetetlen és az egészségnek ártalmas. Ehhez járul az is, hogy hányan teszik kockára jó egészségüket az által, hogy e rekkenő hőségéből minden felső ruha nélkül mennek ki a hideg levegőre. Első pillanatra jól esik nekik a fojtó szobai melegre a friss lég, de épen e hirtelen légváltozás idézhet elő különféle betegségeket, minők hurut, tüdőlob stb.

A ki meg akar győződni azon közönyösségről, melylyel a köznép e téren egészsége iránt viseltetik, kövessen a háttérben egy nászmenetet, s látni fogja utca hosszant, mint rohannak ki a zeneszóra a házakból, többen a tulságos meleg szobákból lábbeli s meleg ruha nélkül. — A roppant meleg szobai levegő után, elég néhány perc arra, hogy az egész tél folyamára, — ha ugyan nagyobb baj nem következik, — a legerősebb köhögést s hurutot szerezzék meg.

De ugyanez alkalmakkor láthat a figyelmes szemlélő anyákat is, kik csecsemőikkel sietnek az utcára, nehogy elmaradjanak a látványosságtól, s eleget vélnek tenni anyai óvatosságuknak, ha e pongyolában levő kisdedeket a halász hálónál nem sokkal me-

*) Mult számunkból tárgyhalmaz miatt kimaradt.

gebb, vékony kötőjükkal befödik; avagy mások párnát teritnek a melegtől párolgó kisedre, de sietségükben csak úgy, hogy annak födetlen lábai kicsüngnek a párna alul. — Biztos betegség szokott az ily eljárásnak következménye lenni. S ha csakugyan előáll a kised baja, kapkod az anya fűhöz-fához, s panasza panasz kövét, hogy megverték szemmel kisedét és míg fűkészve keresi a gyermekrontót, azalatt legkevésbé gondol arra, hogy tulajdonképpen ő az, ki gondatlanságával megrontója lett gyermeke egészségének.

Hogy mily káros a nagy meleg s hideg hirteleni váltakozása, tapasztalhatta ki-ki gyermek korában, midőn a hidegben majdnem megdermedt kezeit oktanul a meleg kemencéhez illesztette s ahelyett, hogy jótékonyan hatott volna a kemence melege a kezekre, fájdalmat okozott. — A belső szervekre is ily hatással van a hirteleni légváltás, talán azon pillanatban nem érezzük, de annál sujtóbbak lehetnek következményei.

Találunk még egy más, eléggé meg nem róható rossz szokást is a népnél, s ez az, hogy az egész család a tél folyamán naphosszant a kemencét övedző padkán ül s hátát a meleg s néha az elviselhetlenségig forró kemencéhez támasztja, sőt az ülve is teljesíthető kézi munkát, minő a fonás stb. hátát a meleg kályhának vetve végzi.

Ezen eljárás veszedelmes az egészségre; mert e szükségtelen meleg, a testet elpuhulttá, lustává teszi, s kábult álomra ingerli, ez állapotok pedig a jó egészség rovására történnek. — De komoly következményei is lehetnek e rossz szokásnak. Ugyanis a kemence szakadatlan melegének kitett hátgerincz felmelegszik, s a hideg levegőn — ha elég óvatosak nem vagyunk, — hirtelen át-hül, s ezzel együtt a baj is bekövetkezik.

Az egyik hátfájásról panaszokodik, a másikon, mint köznyelven mondják, „el van állva egész teste;“ az öregek álmatlanságról, étvágy hiányról panaszokodnak; a fiatalabbak rémes álomlátása közt alusszák át

az éjt, s alig megyünk be a télbe, már is tömeges panaszt hallhatunk legfőkébb a hát fájásról. Hogy pedig a kúra se hiányozzék, felkerül a köpülőzés, piócázás, kámfor, kámforos pálinka s ki tudná előszámlálni azon száz és száz alakban javasolt házi szereket, mikkel e bajt elhárítani vélik?

Pedig csak kis önmegtartózkodás s minden kellemetlenségek elkerülhetők.

Itt is áll azon sark igazság: távolítsuk el az okot, s meg fog szünni az okozat.

Ne tartsuk a meleg kemencével folytonos érintkezésben hátunkat, bizonyára kevesebb okunk lesz panaszkodni a hátfájás, csúsz, levertség s kábulás ellen.

Minő legyen hát a szoba hőfoka? Legégszesebb a mérsékelt fűtött szoba. Különbö a melegség nagysága az egyének test s véralkotásától is függ; lehet valamely, — bizonyos fokig melegített szoba egyiknek kellemes, másikon ellenben már alkalmatlan, tehát ehhez biztos szabályt felállítani nem lehet.

Hol kis gyermekek vannak, melegebb legyen a szoba, mint ott, hol csupa felnőttek időznek; szóval ki-ki, tekintve házi körülményeit, úgy alkalmazza a fűtést, hogy szobája hőmérséklete lehetőleg mérsékelt, ne pedig oly fojtó meleg s izzasztó legyen, hogy általa még a lélekzés is küzdelmökbe kerüljön a bentlakóknak.

Visszapillantva a mondottakra, mindennek felett őrizzük egészségünket, mert ez életünk legdrágább kincse, ugyis sok körülményt figyelmen kívül hagyunk, mik különben károsak egészségünkre, legalább fektessünk súlyt azon tényezőkre, miknek ártaalmas volta mások esetéből, nem különben önmaguk tapasztalata folytán evidens. Ennélfogva ügyeljünk, hogy szobánk melege mérsékelt legyen, ebben sokkal vidámabbak s egészségesebbek leszünk, s ha a szabadba szólit is házi foglalkozásunk, nem leszünk kitéve oly könnyen a hideg lég ártalmas befolyásának.

A tülhajtott fűtést kerüljük; mert ez pazarlás, s a mellett nemcsak kábulttá tesz

bennünket a fojtó meleg, mi már magában véve is kész betegség, hanem általa egyszerűs mindtülérzékenyekké válunk a külső hideg levegő behajtásairánt, mert a bel- és kül-légnek aránytalanul nagy ellentéte — hozzájárulván megszokott könnyelműségünk, — hirtelen betegséget idézett elő.

Végül, szokjunk el a kemence folytonos támogatásától, elég, ha a kemenczétől távolabb töltjük az időt, ennél nagyobb hőmérsékletet egészségünk nem kíván, de a gerincagy melegítése veszedelmes is.

Váljunk meg e rossz szokástól magunk is, de főleg a gyermekeket figyelmeztessük e visszaélés káros voltára, s akkor nem kell majd annyit aggódnunk, hogy mely házi szer lesz legjobb, melylyel — az oktalacul használt meleg kemence által — egészségünkben megzavart egyensúlyt helyreállíthatjuk?

A Körös-Tisza-Marosi ármentesítő társulat választmányi ülése és közgyűléséből.

(Vége.)

A választmányi ülésen tárgyalás alá vétetett még Hmvásárhely város törvényhatóságának azon panasza, hogy Hmvásárhely város határában az azelőtt ártérbe nem tartozott s így ármentesítési költséggel nem terhelt, de az 1881-ben keresztül vitt ideiglenes ártérfejlesztés alapján a 30-iki árvízszin alatt bevont fensiki területek, majdnem kivétel nélkül az első és 2-ik kataszteri osztályba vannak sorozva, s így, miután az ármentesítési költség a kataszteri tiszta jövedelem alapján van kiróva, ennél fogva ezen területek sokkal jobban tul vannak terhelve ártérmentesítési költséggel, mint az ősi ártérbe tartozó s már ezen minőségnél fogva is alacsonyabban osztályozott ártéri földek. Miért is, tekintettel arra, hogy semmi körülmények között nem lehet igazságos, hogy az eddig fensikinak ismert területek nagyobb, vagy csak olyan terhet is viseljenek, mint azon ősi árterek, melyek mentesítése érdekében eredetileg célba lett véve a tiszaszabályozás, ennél fogva kéri Hódmezővásárhely város

TÁRGAZAT

Utolsó percek.

Ne higyjetek a világ szavának. Álnok!... Engem is rászédett. — Pedig ugy-e, kár értem? Szép ember voltam én. Oly egyenes volt a tartásom, mint a jegeny-é s oly ragyogók voltak a szemeim, mint a gyémánt! — Mi haszna? ... Fejem meghajolt. Óriási teher nyomja: harminc év meg egy éjszaka! — Ugy-e, sok harminc év? Én is azt hiszem. Több száz évnél! ... Legalább az én harminc évem! ... Szemem pedig megzavarodott. Olyan, mint egy örülté. Pedig én nem vagyok örült: a világ az! Kinek a földi üdvösségét játszottam én el? ... Oh, én nem tettem ugy senkivel, mint velem a világ!

Vilma! ... Mi ez a név? ... Mit jelent? ... Egy tragédiát! Tragédiáját a szerelemnek ... Legalább az én szerelmemnek! — Nem hallod? ... Mily veszettül ver a szívem, ez a hazajáró lélek, azt hiszi, egyedül van, pedig ketten vannak itt eltemetve: ő, meg a boldogságom! — Hallgass, hallgass! Ki figyel a te vergődésedre? ... Én sem! Mit is figyelnek? ... Legjobb neked megállanod, akkor legalább én ... megyek! — Ugyis csak rém vagy te, rémited nyugalmamat. Pedig ha te nem volnál, milyen nyugodt lehetnék!

Milyen kedves ez a liget! Nézzétek, hogy reménylenek a fák! Talpig zöld ruhába öltöztek.

Bimbóik feslenek s feslésükben nézzétek, hogy mosolyognak! — Halljátok a forrást, hogy örül, hogy ujjong! — Hát én mért nem örülhetek? ... Átok és pokol! ...

Vilma! ... Rettenetes név! olyan, mint a vilám; ragyog és összeéget! Megmondta ő nekem,

hogy ne szeressem s én is megmondtam neki, hogy ő se szeressen ... De ez a nyomorult szív! ... Végezni kellett. Ő csak azt mondta, kövessem apám szavát, vegyem el Margitot. Én azt mondtam, ne kövesse apja szavát, én sem követem az enyémet: ugy egymási és boldogok leszünk. — Nem tehetem, válaszolt ő, apám meghalna fájdalmában. Inkább haljak meg én. — Pedig hogy szeretett szegény! Az az átkos családi gyűlölet! Nagypám megölte párbajban az ő nagyapját. A gyűlölet apáinkra szállott s összetépte a mi lelkeinket.

Vér sötételt közöttünk, és ezt a vért föl nem száríthatta forró napja a mi szerelmünknek! Megkerítem Margitot. Azt mondták, kérjem meg, mert Vilma ugy sem lehet az enyém s ha Margit lesz, Vilmára ez jótékonyan fog hatni, könnyebben el fog felejteni, ő is feltalálja a maga boldogságát s mily édes lesz a mi első szerelmünk szivárványára nézni a biztos kikötőből! ... Ne higyjetek ti a világ szavának. Álnok! ... Engem is rászédett.

Szegény apám mily fényes lakodalmat adott! Boldog volt ott az egész világ. Boldog ... helyettem is! — S Margit? ... olyan volt, mint az ég kék palástjába öltözött csillag. Szeme ragyogott az örömtől, mint a meteor. — Mit nekem a csillag, mit nekem a meteor, én napot vesztettem el! ...

Mily vidáman csengtek a poharak! A zene zugott, mint az én fejem; a tánc forgott, mint velem a világ!

Hozzám jó Gyula öcsém. Szegény gyerek, olyan sápadt volt.

— Béla! ne rettenj meg, hirt hallottam.

— Mit? kérdém izgatottan.

— Vilma megtudta, hogy most van a menyekzöd és — megrepéd a szíve.

— Gyerek! ...

... Mit csináltak az agyvelőmmel? Éget borzasztón. Pedig homlokomon gyöngyözik az izzadság s pedig milyen hideg! — Mit mondasz Gyula? ... Meghalt? ... Nem értem. Megrepéd a szíve? ... Az enyém is megrepédhet még. — Dehog repéd meg, hiszen akkor meghalnék, de nekem nem lesz szabad meghalnom, hogy előbb a lelkem halhasson meg! — Meghalt? ... Megmondta ő nekem, hogy ne szeressem s én is megmondtam neki, hogy ő se szeressen! ...

De Gyula, te nekem borzasztó hirt mondtál. Azt kívánod, ne rettenjek meg? De hát mit tegyek? Jó lesz-e, ha nevetek, mint egy tébolyodott? ... Pedig én nem vagyok örült: a világ az! Kinek a földi üdvösségét játszottam én el? ... Oh, én nem tettem ugy senkivel, mint velem a világ! ...

Szegény jó Margit! Meg sem csókoltam. Rám nézett menyasszonyi pártájából s megijedt az arcomtól. Én is szinte félni kezdtem magamtól. — Nem kellett nekem menyasszonyi ágy, nem arcomnak a menyasszonyi csók. A halotthoz, a halotthoz! ... sirt fel a lelkem.

Kirohantam. — Sötét éj fűdte a világot. Hűvös szél süvöltött a fák között. A végtelen magasban alig reszketett egy-két haldokló csillag. Haldokló csillag! ... ez jó szövétnek nekem! El a halotthoz, a halotthoz! — Oda értem. Megdöngtettem a ház kapuját. Be volt zárva és nem nyílt meg. Éreztem, hogy közel vagyok ahhoz a meghidegült szívhöz, iszonyu fájdalom fogott el s a rideg falhoz szoritottam homlokomat. Majd ketségbeesetten vertem a kaput, szememben a könny forrni kezdett, szavam elfulladt. Bocsássatok be jó emberek, csak egy pillanatra s aztán — kihozhattok! ...

törvényhatósága, hogy az ármentesítési költségek kirovásánál egy újabb, a haszonarány elvének inkább megfelelő kirovási kulcs állapítsák meg, s amennyiben ennek keresztül vitele az árterfejléssel áll szoros kapcsolatban, sürgetessék az árterfejlés befejezését.

Hódmezővásárhely városának ezen kérelmét Kristó Lajos plmr., Kovács Ferenc és Garzó Imre választmányi tagok, szóval is támogatják.

Horváth Gyula kormánybiztos ezen panaszos kérelemmel szemben mindenekelőtt azt jegyzi meg, hogy az általa is ismert sérelem oka nem annyira az ártéri kirovási kulcsban, mint inkább abban leli indokát, hogy Hódmezővásárhely város törvényhatósága és lakossága a kataszteri munkálatok keresztültvitelénél nem volt kellő gonddal az egyesek érdekének megvédésére; miért is nem tartja méltányosnak, hogy a kaszteri munkálatok keresztültvitelénél elkövetett mulasztásokért az ármentesítő társulat tétessék felelőssé. A helyzet javítására első feltételül tekinti a nagy mértékben sérelmes kataszteri munkálatoknak kijavítását, ő eziránt a pénzügyminiszteriumnál már megtette a lépéseket, minek következtében a sérelmek megvizsgálására a minister ki is küldött egy hivatalnokot. Be kell tehát várni, míg a pénzügyminiszteriumnál ez a dolog jobbra, vagy balra elintéztetik. Ami az árterfejlést illeti, erre nézve azon felvilágosítást adja, hogy az árterfejlés külső munkálatok már be vannak fejezve, s valószínű, hogy a belső munkálatok is végre fognak a jövő évben hajtatni. — Kijelenti végül, hogy addig is azonban, míg a Hódmezővásárhelyiek kérvényét azon javaslattal terjeszti elő a közgyűlésnek, hogy az ártérfejléssel kapcsolatban orvosolható lesz, mindent el fog saját hatáskörében követni, hogy a létező bajok enyhíthessenek.

A választmány ezen kormánybiztosi nyilatkozat után határozatilag kimondá, hogy a Hódmezővásárhelyiek kérvényét azon javaslattal terjeszti elő a közgyűlésnek, hogy az ártérfejléssel kapcsolatban orvosolható lesz, mindent el fog saját hatáskörében követni, hogy a létező bajok enyhíthessenek.

A választmányi tárgysorozat utolsó pontját az országos tiszavölgyi társulat megkeresése képezte, hogy a f. év dec. 13-án tartandó közgyűlésre a társulat küldje ki megbízottjait. A választmány javasla a közgyűlésnek, hogy ezen közgyűlésre, érdekeinek képviselésére: Kristó Lajos, Kovács Ferenc, Balogh János, Sarkadi N. Mihály, Haviár Dániel, Debrecei Lajos, Lázár György és Bánfi Gyula választmányi tagokat küldje ki.

Kiküldetett egyszersmind a tisztügyi rend elkészítése végett Dáni József, Balogh János és Haviár Dániel.

Ezzel f. hó 20-án a d. e. 10 órától délután 2 óráig, d. u. 4 órától este 8 óráig kimerítő tanácskozás mellett folyt választmányi ülés véget ért.

Be volt zárva a kapu és nem nyílt meg!

Tovább hát, tovább! . . . S rohantam az utcákon az éj csendjében, a hűvös szél kivikolást hozott felém, utamon üvöltés üdvözölt, végre a ligetbe értem s összerogtam. — Most ébredtem fel ájulásemből. A hajnal fénye reszketni kezd s csattogni a madarak éneke. — Milyen kedves ez a liget. Mily szépek a zöld ruhájú fák, mosolygó bimbók, ujjongó forrás . . . Lesz-e ilyen szép az én halálom? . . .

Nézzétek, hogy ragyog ez a kis tör a kezemben! Szép ezüst színe van. Nemsokára biborban fog ez a szín fűrdni! . . . Ah, mi az? . . . Ugy érzem, mintha Vilma szelleme rohant volna el fejem fölött s azt mondta volna: jer! — Lesz-e még több keserűség számomra, ha elhagyom ezt a földi börtönt?

Jer Vilma, vedd karjaidba az én lelkemet is s együtt suhanjunk át a végtelenen. A megállott szívet meg itt találják majd az emberek, fölveszik, hazaviszik s egymás mellé temetnek bennünket. A jó Margit majd ki jó hantjaink fölé, behinti azokat virággal s könyes szemekkel emlékszik meg rólunk, mint én most ő róla. De borzasztón ég a fejem s zajlik a lelkem! . . . Átok és pokol, enyhet nekem!

Megjő mindjárt. Csak még egy pillanat és megnyugszom teljesen . . .

Ismét az a szellem suhant itt el? . . . Te vagy Vilma? . . .

Nem! Én törőd vagyok. Ki bezárom szenvedéseidet. Mondj a világnak búcsút. S aztán tovább a végtelenbe!

Vilma!! . . .

CASSIO.

II.

A közgyűlés.

Dacára a rossz ut és kellemetlen időnek, a f. hó 24. és 25-én tartott társulati közgyűlésre Szentés, Szegvár, Mindszent, Ócsöd, Szent-András, Szarvas, Gyoma, Endröd, Körös-Tarcsa, Mezőberény, Békés, Makó, Földeák, Szeged és az uradalmak a legnagyobb részben képviselve voltak a közgyűlésen. — Kunszentmárton városa és Csongrád egyáltalán nem volt képviselve.

Amily higgadtan folyt le a választmányi ülés, épen oly vitás és éles volt a két egész napig tartó közgyűlés.

Az alapszabály értelmében a közgyűlés tárgyai a választmány javaslatai kíséretében terjesztettek a közgyűlés elé s így mindenek előtt az alapszabály módosítására vonatkozó választmányi javaslat tárgyalattott.

Haviár Daniel szólalt fel először a választmányi ülésen az alapszabály módosítására vonatkozólag már kifejtett nézetei értelmében.

A haszon aránylagos terheltesre nézve kifejezett azon óhaját, hogy az alapszabályban ne az 1884. XIV., hanem az 1871. XXXIX. t. cikkre történjék hivatkozás, a közgyűlés által egyhangulag elejtett azért, mert ezen utóbbi törvényt az új vizsgoi törvény 1886. január 1-étől kezdve teljesen hatályon kívül helyezi.

Sokkal nagyobb s általánosabb vitára nyújtott azonban alkalmat Haviár Danielnak azon indítványa, hogy a tartaléktöke kilométerenként ne ezer, hanem csak 150 forintban állapíttassék meg.

Horváth Gyula emelt szót első sorban is ezen indítvány ellen. Gyorsirói jegyzetek hiányában, pusztán az emlékezetre utalva, meg sem kísértjük Horváth Gyulának általános hatást keltett hatalmas beszédét visszaadni. Beszédjében ismételte azt, mit a választmányi ülésen már e pontra nézve elmondott s kiemelte különösen azt, hogy ha az érdekeltség a most megnyert autonómiát megakarja tartani, annak egyik feltétele egy olyan tartalékalap, melyre az érdekeltség nagyobb veszély esetén is rátámaszkodhat; mert oly társulatra, mely ha veszély van, nem rendelkezik kellő erővel, a kormány az első veszkialtásra kormánybiztost küld. Nagy hibának, sőt bűnnek tartaná az érdekeltség érdekeivel szemben, ha, mikor semmi kirovársra nincs szükség, a létező vagyonból a társulat egy akkora tartaléktökéket nem igyekezne létesíteni, mely a jövő fennállhatásnak egyik legfőbb biztosítékát képezi.

Ily értelemben beszélt gróf Károlyi Sándor, Balogh János, Kristó N. István, Novák József, Mezei Lajos, ellene beszélt Draskóci Lajos, Udvardi Sándor, Bánfi Gyula.

A választmány javaslatát ajánlta elfogadásra gróf Károlyi Tibor elnök is. — Ezután a szavazás elrendeltetvén: 903-an szavaztak igennel, 902-en nemmel. S miután a szavazatok összeírásánál azon hiba történt, hogy nem jegyeztetett fel, hogy ki szavazott „igen“-nel, ki „nem“-mel; az elnök, tekintettel a választmány javaslata mellett szóló egyetlen szavazattöbbségre, új szavazást rendelt el, amikor Haviár indítványa 87 szavazattöbbséggel vettetett el, s így a tartalékalap 224 ezer forintban állapított meg.

Ezután a tisztügyi ellátmányok megállapítása került szavazás alá. Érdekes volt, hogy a szentesiek harcoltak a legelkeseredettebben a főigazgató tisztességes fizetése ellen s a rakoncátlanok Udvardi Sándor részéről annyira ment, hogy az elnök rendre utasította s kijelentette, hogy ha tisztességesen nem viseli magát, a szót megvonja tőle.

Kristó Nagy István indítványozta, hogy a főigazgató fizetése 2400 forintban állapíttassék meg. — Ez az indítvány Makó, Hódmezővásárhely és a körösiek támogatásával keresztül is ment jelentéktelen szótöbbséggel.

A többi tisztviselői fizetések mind úgy fogadtattak el, a mint azt a választmányi javaslatoknál kinttettük.

Másnap a szakasz tisztviselői fizetések megállapítására került a sor. A vita itt még élesebb volt, mint a főigazgatói fizetési javaslattal szemben.

Mindenekelőtt gr. Károlyi Tibor elnök ajánlotta a választmány javaslatainak elfogadását.

Mezey Lajos az összes ellátmánnyal együtt 2000 forintban javasolja az igazgató fizetésének megállapítását. — Draskóci Lajos és Pohl Dániel hasonló értelemben szóltak. Kovács József lakbért nem adna az igazgatóknak, mert hiszen reméli, hogy olyan emberek választatnak meg igazgatóknak, a kiknek házuk is van.

Sarkadi polgármester a választmány javaslatát fogadja el. Emlékezteti a közgyűlést azon, nézete szerint absurd eljárásra, hogy a központi tisztviselők fizetésénél egyedül a főigazgató, — tehát a társulat legelső tisztviselőjének fizetésénél történt nagy és indokolatlan törlés. Minden téren az első tisztviselőt illeti a legnagyobb fizetés, s most a központnál a helyzet az, hogy a főigazgatónak 1000 forinttal lesz

kevesebb fizetése, mint a főmérnöknek. Nem keresi indokát ezen eljárásnak, melynek helytelenségéről már eddig is sokan meg vannak győződve; nem szeretné azonban, hogy ez a hiba a szakaszoknál ismételtetnék. A szakaszokon az igazgató a társulat első tisztviselője s szülő úgy látja, hogy legtöbbször itt is csak az igazgató fizetéséből kívánnak törülni, miből ismételtelen azon absurdum következik, hogy a szakasz első tisztviselőjének kevesebb fizetése lesz, mint a mérnöknek. Ajánlja a központi választmány javaslatainak elfogadását.

Hasonló értelemben szólt Horváth Gyula. Kristó N. István 1600 forint fizetést adna az igazgatónak s 600 forint lótarát, tehát 2200 forintban javasolja a fizetés megállapítását. Draskóci Lajos elvárja azoktól, kik társulati tisztviselőkül megválasztatnak, hogy ha csekélyebb fizetésük lesz is, hűséggel fogják szolgálni a társulat érdekeit. Balogh János meg van róla győződve, hogy a társulat, bármily fizetés is állapíttatik meg, minden esetre oly tisztviselőket igyekszik és fog választani, kiknek hű és odaadó szolgálata iránt kétség nem lehet, azonban, ha a társulat elvárja a maga tisztviselőjétől a hűséget és odaadást, akkor azt hiszi, hogy a tisztviselőjével szemben magának a társulatnak kell első sorban is bebizonyítani odaadását. Ő fel és le egyaránt független tisztviselőt óhajt s ennek legnagyobb biztosítékát a tisztességes fizetésben látja, miért is a választmány javaslatainak elfogadását ajánlja.

Szedes János szintén a választmányi javaslatát ajánlja elfogadásra, ő azon véleményben van, hogy egy jó tisztviselő semmiféle állásban nem tehet több hasznot, mint egy visszabályozási igazgató, ki a védelemnél célszerű intézkedéseivel ezeket menthet meg a társulatnak. Nagy hibának tartja a főigazgatói fizetésnek leszavazását. Azokkal szemben, kik a tisztviselői fizetések megrövidítését azzal indokolják, hogy a társulat terhei már ma is elviselhetetlenek, s e miatt már sokan kénytelenek lesznek földjüktől elmenekülni, kijelenti, hogy ő hajlandó mindazoknak a földjeit elfogadni összes terheikkel együtt, kik az örökké hangzóttat terhek miatt földjeiktől való szökéssel fenyegetik az embereket. Szólvéleménye szerint a létező terheken úgy sem lehet a tisztviselőktől elvont egy pár ezer forint megtakarítással könnyíteni, mert ebből egytizedrészt krt sem eik egy ártérbirtokosra. Ajánlja a választmány javaslatainak elfogadását.

Szamec és Czuczai nem szavazzák meg a választmányi javaslatát.

Ezzel a szakaszigazgatók fizetésének megállapítása tárgyában kelt bosszas és kínos vitának vége lett, s a szavazás megkezdetvén, ennek eredménye az, hogy a szakasz igazgatók fizetése, összes ellátmánnyal együtt, 2000 forintban állapított meg. A többi fizetések változatlanul elfogadtattak és elfogadtattak az egész költségvetés változatlanul minden pontjában.

Tárgyalás alá került még Hódmezővásárhelynek a választmányban már megtárgyalt panaszos kérelme, melyre nézve a választmányban hozott javaslat értelmében határozott a közgyűlés.

Végül Kristó polgármester a gyűlés nevében győzködőnyvi köszönet szavazását indítványozta az elnök részére, a gyűlésnek pártatlan vezetéséért. — A közgyűlés sokszoros éljenzéssel fogadta az indítványt.

A közgyűlés az országos tiszavölgyi társulati közgyűlésre kiküldte a választmány által javasolt tagokat.

Ezzel a körös-tisza-marosi ármentesítő társulatnak első autonómikus közgyűlése véget ért.

Déután választmányi ülés tartatott, melyen első sorban is a három szakasz választmány alakult meg és pedig a következőképpen:

Alakítsunk gazda- és iparoskört.

E lapok hasábjain már két ízben jelent meg e cím alatt „Alakítsunk gazdakört“ figyelemre méltó közlemény.

Tökéletesen egyetértek az azokban elmondottakkal s nincs belőle mit levonnom, hanem inkább megtoldom azzal, hogy ne csupán „gazdakört“, hanem „gazda és iparoskört“ alakítsunk. Vagyis egy alakulandó körbe nemcsak a gazdaközönseget, hanem az iparos osztályt is bele kell vonni, mert igaz ugyan, hogy helyi viszonyaink szempontjából iparosaink jó részben gazdák is, de azért az iparos osztálynak, mint olyannak, különleges érdekei is vannak, a melyek mai napság már épen nem ellentétes irányúak a gazdák érdekeivel, hanem azokkal párhuzamosak, sőt egymásból folynak.

Az iparos és a gazda egymás mellett ugyan szépen megférnek, sőt egymás érdekeit támogatva kell haladniok. Egyik-másik nélkül vajmi keveset és sok esetben semmit sem ér.

Nem céloz ezuttal a két osztály érdekazonosságáról értekezni, csupán emlékeztetbe akartam hozni, hogy a megpendített üdvös eszme valóításánál az

iparos osztályt, mint olyant, figyelmen kívül hagyni nem lenne — legalább szerintem — célszerű.

Véleményem szerint a gazdaközöniséget és az iparosokat összehozni és érdekeiket azonosítani kell. Ez pedig csak úgy érhető el, ha mindkét osztály egy körbe vonatik be s ott kölcsönös társulás és eszmeeszerének tér és alkalom nyújtatik.

Igaza van cikkirónak s teljesen osztom nézetét, hogy az ismeretterjesztés volna egyik — s részemről hozzá teszem — legfőbb feladata egy ily társas kör megalakításának. E feladatot azonban oly határozottan és világosan körülírnám, hogy e társas körből minden politikai ténykedés kizáratik. — Én a politikai jelleget egy alakítandó társas körből teljesen száműzném, különösen azért, mert ha a kör politikai jelleget öltene, akkor már ezáltal célját tévesztené, mert bekövetkeznék az, hogy a meddő politizálás a tulajdonképpeni érdeket, az ismeretterjesztést akadályozná meg s akkor alakítottunk volna kört, melynek neve ugyan van, de feladata, célja nincs. A meddő politizálásnál szerintem többet ér a közhasznú ismeretek terjesztése; de száműzném a politikát az alakítandó társas körből azért is, mert politikai jelleggel bíró valamely társas kör, csupán, vagy legalább legnagyobb részben az egy politikai nézeten levő egyénekből lenne összeállítható s az amugy is egyoldalú felfogás még egyoldalubbá tennék s a körnek célja nem a tulajdonképpeni ismeretterjesztés, hanem az ismeret-korlátolás lenne.

Bölcséleti szempontból lehetne e dolgot vitatni s lélektani indokokra visszavezetni, de az messze túlszárnyalná cikkem keretét s különben is e lap tere nem bölcsészeti dolgok fejtegetésére való. Azért csak azon véleményemet nyilvánítom, hogy az alakítandó társas körből a politikai színezetet azért is kell végre száműzni, mert politikai jelleggel bíró társas kör alakítása, nem a mi műveltségi viszonyainkhoz való. Szerintem — lehet, hogy tévedek, de felfogásomhoz rendíthetlenül ragaszkodom, — politikai jelleggel bíró társas kör csak ott és oly egyénekből alakítható, a hol az egyének általános műveltsége kedvező, a hol az egyénekben ismeretkörük és önálló ítélőképességük fogva meg van az egyéni elhatározás lehetősége, nem pedig ott, a hol a műveltség még csak csecsemő korát éli s a publikum legnagyobb része, mint az önálló felfogásra és szabad elhatározásra képtelen: járszalagon vezetetik, a minék azután természetesen következménye az, hogy ha valamely közöniséget vezetni lehet és vezetni kell, hát félre is vezethető.

Maradjunk hát csak az eszménél: alakítsunk gazda és iparos kört, minden politikai színezet nélkül.

Ez részben erkölcsi köteletség, mert bizony bizony arcpirulás nélkül nem felelhetünk egy közzenk jövő idegennek, hogy hát itt társas kör nem létezik. Pedig nagy község vagyunk, majdnem 11 ezer lakost számlálunk!

Igaza van cikkirónak, csak a kezdet nehéz. Tegyük tul magunkat a kezdet nehézségein s felkérem cikkiró urat, hogy széles körű ismeretét, műveltségét, társadalmi befolyását latba vetve, legyen kezdeményező. Én hiszem erősen, hogy leszünk sokan, kik uttörő munkájában sorakozni fogunk melléje s gyenge erőnkkel telhetőleg támogatni fogjuk.

Azért tehát bátran előre! Én egy pereig sem kételkedem, hogy a kívánt cél, egy társas kör alakítása, minél előbb elérhető leend, csak úgy kell a berendezést foganatba venni, hogy könnyen s minden érzékenyebb megterhelhetés nélkül hozzáférhető legyen. Nem kell a fényűzést, csak a hasznosat és célszerűt keresni, mert nem a csillogó külső fény, de a belső erő az, ami hat és vonz.

Mindszent község értelmes polgársága pedig be fogja bizonyítani, hogy mihelyest egy nemes cél megvalósításáról van szó: tud és akar is.

Adja Isten, hogy így legyen.

Világfolyása.

A szerb-bolgár harctéren, mint azt lapunk múlt számában jeleztük, a szerencse a szerbekre nézve tökéletesen megváltozott s a támadókból üldözöttek lettek. A bolgárok, fejedelmükkel élén, minden ponton győzelmet aratva, feltartóztatás nélkül nyomultak a szerb határ felé, egészen Pirótgig, mely pedig Szerbiának egyik jól megerősített s hadászati fontos helyét képezi: míg a f. hó 28-án a belgrádi osztrák-magyar követ: gróf Khevenhüller által kieszközölt fegyverszünet meg nem kötött. — Hogy a szerbek Szlivnicánál, melyet több napon át ostromoltak, szét nem verettek s sikerült nekik harcolva visszavonulni, csakis a ma-

gyar származású Benicky ezredes ügyes hadműveletének köszönhető. — Jelenleg tehát a harctéren fegyverszünet van, de azért mindkét fél erősen mozog; várakat erősítenek, fegyvereket, puskaport stb. gyűjtenek, hogy az esetre, ha nem sikerül a békekötés, készen legyenek a háborút folytatni.

Helyi és vegyes hírek.

— **Adóexecutió.** Az új adófelügyelő szigorú eljárása folytán ugyancsak szól a dob. Nincs irgalom, se kegyelem! Fizess, avagy elviszik élelmed, hasznos háziállatod, butorod. Hiszen igaz, hogy az államnak pénz kell; de elvégre is az adóhátralékok nem oly régiiek, nem oly tetemesek, hogy szó nélkül hagyhatók ezt az indokolatlan eljárást. Gabonáink alacsonyak, jószág állományunk értékesítése lehetetlen, ha csak el nem pocsékoljuk, ugyan miből fizessen a földmivelő polgár!? A negyedik évnegyed, alig múlt pár napja, hogy megkezdődött és már is kint van az intő cédula; pár nap még és végrehajtatik ezen összeg is. Nem volt ez így soha sem; de trüthian állapot is a jelenlegi.

— **A Kurca-zsilipnél** a munkálatok szepen és gyorsan haladnak, úgy, hogy ily enyhe időjárás mellett 10-15 nap multával a munka be lesz fejezve. Felhívjuk olvasóink figyelmét e rendkívül szép és érdekes munka megtekintésére, annál is inkább, mert az illető egyének szívesen szolgálnak felvilágosítással. Annyi baj és veszély után tehát valamennyire lehetséges lesz a belvizeket szabályozni és az árvédelmi költségekkel jól megterhelteket használni.

— **Árlejtés.** A községi előfogatás múlt hó 29-én a közháznál megtartott árlejtesen 2092 fittal Cukor József polgártársunkon maradt. Az illető 10 lovat, megfelelő kocsikat, szerszámot tartozik a község rendelkezésére bocsájtani. Az árlejtes eredménye kielégítő; mert elvégre is 5 fogatnál 418 frt 40 kr. esik egy-egy fogatért. Különbben az ügy még a közgyűlés elé kerül és ott fog a határozat hozatni: elfogadhatik e az árlejtes eredménye.

— **Közgyűlés.** A havonkénti rendes közgyűlés mai napon lesz megtartva. Tárgysorozata eléggé érdekes. Jövő heti számunkban visszatérünk a gyűlés lefolyására.

— **Népesedési mozgalom.** Mindszent községben a múlt november hónapban születet: fiú 20, nő 29, összesen 49. Ebből törvényes 47, törvénytelen ágynél 2. Maghat: fiú 10, nő 20, összesen 30, s így a születések 19 esettel mulják fölül a halálozásokat. Házasságra lépett összesen 51 pár.

— **Köszönet nyilvánítás** Tekintetes Ivánkovics Imre uradalmi kasznár ur 20 o. é. frtot méltóztatott a tek. iskolaszék rendelkezésére bocsájtani, hogy azon a szegény tanulóknak számára ruhanemű vásároltassék. Nem mulaszthatja el a nemes szívű adakozó és gyermekbarátunk a szegény iskolások nevében jótékony adakozásáért a nyilvánosság előtt hálás köszönetét nyilvánítani! Mindszent, 1885. nov. 30. H. Á. M. J. Á. N. S. I. G. tanító.

— **Hymen** Benedek Bernát kedves leányát: Teréziát Dazler József kereskedő eljegyezte.

— **A B. Haynau fele** alapítvány egy harmad osztályú helye Bihari Antal szegvári 1848-49 iki honvédek epedéiyezetett és így az illető már nov. 1-je óta 17 1/2 kr. napi zsoldot huz, előleges havi részletekben.

— **„Utolsó percek”** cím alatt mai lapunkban megjelenő tárcára felhívjuk olvasóink figyelmét. — Éteget helyütt azt mondanunk, hogy „Cassio” írta!

— **Trachoma.** Mint sajnálattal értesülünk, e veszélyes betegség maig szűnik meg egyik családnál, már másik család szenved benne. Ha ez így megy, soha sem lesz vége a gyógykezelési költségeknek s ujabban is felhívjuk az illetők figyelmét az ügyre és elvárjuk, hogy hováhamarább oly intézkedések tételnek, melyek folytán a gyógykezeléssel járó óriási költségek nem a község, hanem az állam által viselteknek.

— **Takonykór.** Mágocson egy telepítvényes 6 éves lova leszaratott, miután azon a takonykór kiütött. — Óva intjük gazdáinkat, ne itassanak idegen helyen, teli vályuból és óvatosság legyenek, ha lovaikat idegen istállóba kötik; mert e veszélyes kór rendkívül ragályos és eddigelő gyógyíthatlannak bizonyult. A lovak meghűtése is előidézi e bajt, azért gondoljunk arra is, hogy lovaink meg ne hűljenek.

— **Burgonya** — az íróasztalon. Minthogy az író toll nemesak a sok írás, hanem a tinta alkatré szei miatt is hamar megromlik, az írás után rendszeren megszoktuk törülni, vagy beleütni az íróasztalunkon elhelyezett tolltörölőkefébe. A praktikus emberek a tolltörölő helyett burgonyát tartanak az író-

asztalokon s abba dugják az író tollat használat után. Ugyanezt teszik az új tollal is, mielőtt írának vele s ezzel érik el, hogy a toll a tintát folyékonyan tartja.

— **Egy új tengerközi csatorna.** A német kormány az északi és keleti tengert csatornával akarja összekötni. A csatorna kiépítése 156 millió márkába kerül. A csatorna építése legfőképp hadászati szempontból történik, de fontos gazdasági érdekek is kívánják a kiépítést. Sokat nyer Németország e csatornával az által is, hogy hajói nem pusztulnak el, mint eddig, mert 1877 től 1881-ig a Skagerrák körül csak német hajó 92 semmivált meg, a mi négy millió kárt okozott Németországnak. A csatorna által a Hülltől délre eső összes kikötőkből a keleti tengerbe az ut 237 tengeri mérfölddel rövidül meg. Ez által a vitorlás hajók 8 napot, a gőzösök 22 órát takarítanak meg.

— **„Köll is nekem a maguk szabadsága”.** Ily fitymáló szavakkal fogadta a szegedi börtönben a 14 napot kiült Gazdag Mihály foglalkozás nélküli ember a várnagy azon kijelentését, hogy — szabad. A várnagy e váratlan nyilatkozat után fölsetett a kapitányhoz, s utasítást kért a továbbiakra nézve. Bércy kapitány magához hívatta a rabot s ily párbeszéd fejlett ki közöttük: „Hát mit akar kend atyafi?” — kérdé a különös külsejű embert. — „Itt akarok maradni, — az egész télen...” — „Az nem lehet, kend szabad, mehet haza.” — „De mi kor nincsen hova.” — „Hát hol lakott eddig?” — „Sehol...” — „Miből élt?” — „Hát ugy akadt...” — „És ha akarata ellenére kiereszjük most?” — „Valamibe ártom magamat, hogy újra visszakertüljek...” — E nyomós és sokat jelentő szavakra a kapitány elrendelte, hogy használják föl házi dolgokra és tartsák a rabok kosztján a szegény Gazdagot.

— **Szegeden** és vidékén veszedelmes himlő járvány lépett fel, mely különösen a gyermekek közül szedi áldozatait.

— **Alfonz** spanyol király a napokban elhunyt. Ugyancsak a napokban hunyt el Spanyolország egy másik nevezetes fia is: Serrano tábornok.

— **Magyarország áruforgalma 1884-ben.** A magyar országos statisztikai hivatal kimutatása szerint a magyar koronához tartozó országok összes bevitelére 1884-ben 484.439,487 frt értéket képviselt. Az Auszriából való bevitel értéke egymagában 403.789,514 forintba rugott. Az összes kivitel értéke 393.694,494 frt, az Auszriába való kivitel értéke 280.68,874 frt volt.

— **A póstatákarépképzőtárak** jövő febr. 1ével lépnek — hirszerint — életbe. Betéteket elfogadnak a kincstári postahivatalok s a nagyobb forgalmu postamesterek.

Apróságok.

— Orvosi fölfogás.

— Ah, kedves orvos ur, hogyan bizonyítsam önnek hálámát? Életemmel vagyok adósa, soha sem felejttem el!

— Ön tuloz. Nem tartozik egyébbel, mint ötven forinttal s remélem is, hogy nem felejtü el!

* * *

— Egy modern szabó. H. ur belép K. férfi szabó üzletébe s elcsodálkozva látja, hogy a könyv vezető helyén egy csinos nő ül szorgalmasan írogatva. — Ejh. ejh. hát nő könyvelője van? — kérdé a szabót. Ez eléggülten dörszüli kezét és mondja: Csak adósaimnak iratok vele levelet. Tetszik tudni, a gavallér urak olvasatlanul el szokták dobni az ily leveleket, de ha női írást látnak a borítékon. mindjárt nagyobb az érdeklődés s legalább biztos vagyok róla, hogy elolvassák leveleimet.

* * *

— Egy hírlapból.

— „A vasuti szerencsétlenség, hála istennek, nem került emberlébe. A vonatvezető súlyosan megsebesült ugyan homlokán, de az orvosok remélik, hogy nem lesz szűkséges amputálni.

* * *

— Vadász humor. Főrdész ur — mondá egy fiatal uracs — etalékszik ön arra, midőn kacsákra együtt vadásztunk? — Igen — válaszol az félvállról — ön beszélt kacsákról én pedig lelőttem azokat!

* * *

— Becsületes név. Bíró (a vádlothoz: Ön álnevek alatt tüzte csalásait. Vádolt (méltatlankodva:) Becsületes nevem csak nem kölcsönözhettem oda mindenféle gázsághoz!

* * *

— Leányöveldeben.

— Mici kisasszony, mire használják a gyapotot? — Hogy a sovány nők ruháikat kibélléjük.